

Asia: VN/13615/2019

Lausuntopyyntö valtioneuvoston periaatepäätökseksi liikenneturvallisuusstrategiasta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Liikenneopetus ry kiittää mahdollisuudesta lausua uudelleen liikenneturvallisuusstrategiasta.

Kuten lausuimme jo 10.8.2021 Liikenneopetus ry korostaa, että liikenneturvallisuusstrategiassa esitettyihin tavoitteisiin pääsemiseksi tulee kuljettajakoulutuksen rooli ottaa selkeästi suurempaan osaan. Kuljettajakoulutus on tehokkain ja kattavin liikennekasvatuksen muoto.

Liikenneopetus ry:n mukaan ajokorttilaki on suuressa ristiriidassa liikenneturvallisuusstrategiassa esitettyjen tavoitteiden kanssa. Ajokorttilakia muutettiin vuonna 2018 mm. tavoitteella alentaa ajokortin hintaa. Opetuksesta leikattiin yli puolet pois. Tämä muutos oli ehdottomasti liikenneturvallisuutta heikentävä. Nuorten riskikäyttäytyminen on lisääntynyt. Opetusta on niin vähän, etteivät kaikki koulutettavat ehdi kasvaa vastuullisiksi kuljettajiksi. Malliksi on muodostunut "ajokortti helposti, nopeasti ja halvalla" tavoitteena ainoastaan läpäistä ajokoe. Nuoret ovat toistuvasti itsekin maininneet sen, että ajokortin saa niin pienellä opetuksella ja sitä ei kenties juuri siksi arvosteta niin paljon kuin ennen. Tämä on erittäin huolestuttava suunta eikä tällaisen viestin lähettäminen ajokorttilain säätäjän taholta tue yhtäkään strategista linjausta tai nollavisiota.

Uusista kuljettajista tulee luonnollisesti myöhemmin niitä kokeneita kuljettajia ja tulevaisuuden liikennekäyttäytymiselle luodaan pohjaa nyt. Vaikka riskikäyttäytyminen osin vähenee iän myötä, opetusta on kuitenkin niin vähän, että tuoreilla kuljettajilla on myös tiedon ja taidon puutetta. Tämä tieto ja ymmärrys ei välttämättä lisääny itsestään ajan kuluessa.

Ajokorttilakia korjataan nyt joiltain osin ja koulutusta ollaan lisäämässä 2 tuntia. Laajempi koulutus olisi ehdottomasti tarpeen. Ministeriö on kuitenkin maininnut arviomuistiossaan, etteivät ajokortin

suorittamisen kustannukset saisi nousta, eikä opetusta näin ollen lisättäisi. Toisaalta ajokortin suorittamiseen liittyviä viranomaismaksuja on nostettu.

Kuljettajakoulutusta ammattilaisen johdolla on oltava reilusti nykyistä enemmän ja se tulee säätää lailla. Ajokortin suorittamisen halpa hinta ei saa olla itseisarvo, turvallisuuden on oltava ainut määrittävä tekijä. Myös jatkokoulutusta on lisättävä. Jatkokoulutusta tulisi olla kaikille ryhmän 1 ajokortin haltijoille - esimerkiksi ajokortin uusimisen yhteydessä. Liikenne, säännöt ja ajoneuvotekniikka muuttuu ja jotta 0-vision mukainen tavoite saavutetaan, tulee jatkokoulutuksien olla pakollisia kaikille. Ryhmän 2 jatkokoulutukset ovat osoittaneet, että koulutuksella on merkitystä onnettomuuksien vähenemisessä.

Vain konkreettiset toimenpiteet tuovat turvallisuusvaikutuksia yksilötasolla. Jokaisen uuden kuljettajan tulee saada parhaat mahdolliset lähtökohdat aloittaa itsenäinen ajoneuvon kuljettaminen liikenteessä. Liikenneturvallisuus ja turvallisuushakuinen ajokäyttäytyminen muodostuu yksilöistä ja yhdessä yksilöt ovat merkittävin tekijä tavoitteisiin pääsemisessä.

Anunti Kristiina
Liikenneopetus ry